

Lietuvos Operos Namai Sudegė

Nuostoliai Siekia Milijoną Litų

KAUNAS, Lietuva, geg. 15. (Chicago Tribune Press Service). — Praeitą naktį gaisras sunaikino čia Lietuvos Valstybės Operos namus.

Liepsnose žlugo visi brangūs kostiumai, visos scenerijos.

Apskaičiuojami nuostoliai siekia milijoną litų (100 tukstančių dolerių).

Kaip praėjo Gegužės 1 Kaune ir Lietuvoje

Kauno "Lietuvos žinios" apie praeitą Gegužės Pirmosios šventimą Lietuvoje praneša: Nors "Lietuvos Aidas" [valdžios laikraštis] balandžio 30 dieną paskelbė, kad Gegužės Pirmoji— darbo diena, tačiau "Lietuvos Aidas" pirmas tą dieną šventė. Pirmąją gegužės veik, visos Kauno spaustuvės nedirbo. Išėjo tik "Idišė Štyme" ir "Dziennik Kowieski". Darbo įmonėse ir fabrikuose gegužės 1 d. taip pat kai kur dirbta, kai kur švęsta. Antai, "Nemuno" geležies fabrike buvo šventė, Tilmanso fabrike ir daug darbininkų nedirbo. N nedirbo ir 350—400 miesto savivaldybės kanalizacijos ir vandentiekio darbininkų.

Universiteto didžiojoje salėje studentai "Zaidriūninkai" ir žydai socialistai padarė susirinkimą, į kurį suėjo labai daug studentų. Susirinkime kalbėjo inž. St. Kairys, prof. Purėnas ir kt. Apibudinta Gegužės Pirmosios reikšmė, kaip tautų solidarumo, antimilitarizmo, taikos ir viso pasaulio darbo žmonių šventė. St. Kairys pailėte Lietuvos gyvenimą.

Baigiant susirinkimą sugiedota internacionalas. Kauno sunkiųjų darbų kalėjime gegužės 1 iš ryto visi politiniai kaliniai pasipuošė ir prisisegė raudonus ženklelius;ėjo vaikščioti.

10 val. visos politinių kalinių kameros pradėjo dainuoti: dai navo internacionalą ir revoliucines dainas.

Kaune ir visoje Lietuvoje, — kriminalinės policijos žiniomis, —Gegužės Pirmoji praėjo visai ramiai. Iš viso buvo iškelta apie 10 raudonų vėliavų; kai kurios vėliavos iškeltos visai be obalsių; Kaune ir jo apylinkėse buvo iškeltos 4 vėliavos. Komunistų literatūros provincijoje visai nebuvo, tik Kaune Gegužės Pirmosios rytą išmėtyta apie 100 egzempliorių atsisaukimų.

Dar apie kunigo Tamošaičio suspendavimą KAUNAS, geg. 2. — Prieš ketletą dienų buvo pranešta, kad

Čičagai ir apielinkel federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Didėjas debesiuotimas ir šilta; gali but lietaus ir vėsiu apie vakarą; stiproki pietų vakarų vėjai.

Vakar temperatura įvairavo tarp 58° ir 79° F.

Šiandie saulė teka 5:29, leidžiasi 8:03. Mėnuo teka 4:43 ryto.

kunigui profesoriui Izidorui Tamošaičiui (Didžiuliui) dvasiškoji vyresnybė paskyrus specialias rekolekcijas vienuolyne. Dabar tos žinios pasitvirtino. Kunigų laikraštis "Rytas" rašo: "Dvasinė vyriausybė pasmerkė du prof. Iz. Tamošaičio raštus: "Lietuvių mokytojų tautininkų dr. Basanavičiaus vardo sąjungos ideologijos pagrindai" (1930—Vyt. Didž. metai) ir knygoje "Kelias į laimę" prof. Iz. Tamošaičio straipsnį "Skautų Brolija—tautiškai jaunimas". "Šie raštai užginta skaityti ir platinti be atitinkamo dvasiškos vyriausybės leidimo. "Už apsilėidimus ir prasilenkimus savo luomo pareigose prof. Iz. Tamošaičiui įsakyta atlikti aštuonių dienų rekolekcijas. Kol įsakytos rekolekcijos nebus atliktos, jis laikomas suspenduotas. Be to, uždrausta jam be ordinariato leidimo sakytį prakalbas ar daryti paskaitas susirinkimuose, o taip pat dalyvauti spaudoje."

Pašalintas Madrido policijos viršininkas Vidaus reikalų ministeris praneša, kad neramumai respublikoje visai apirimę

MADRIDAS, Ispanija, geg. 15.— Carlos Borrero, Madrido policijos viršininkas, šiandie tapo pašalintas iš vietos. Vyriausybė kaltina jį nesistengimu malšinti riaušius, per kurias pirmomis šios savaitės dienomis sostinėje buvo miniu sudeginti dešimt klostorių, bažnyčių ir jėzuitų įstaigų.

Borrero viešon paskirtas Ricardo Herraiz.

Miguel Maura, vidaus reikalų ministeris, kuriam buvo duota pilna galia tvarkai atsteigti, šiandie pranešė, kad padėtis visame krašte yra visai apimtus.

Suėmė 14 komunistų Praeitą naktį policija užklupo Madride slapta komunistų mitingą ir areštavo keturioliką asmenų. Buvo suimta taipjau daug ginklų, amunicijos ir dokumentų, parodančių plačią komunistų darbuotę. Areštuojami bandė priešintis, bet buvo priversti pasiduoti be pavartojimo ginklo.

Buvusio karaliaus San Sebastian rumai sulimti Vakar vakarą respublikos vyriausybė formaliai suėmė buvusio karaliaus Alfonso vasaarinus San Sebastianio rumus, kurių vertė apskaičiuojama \$750,000. Tie rumai buvo San Sebastianio žmonių padovanoti nabašninkei karalienei Marijai Kristinai.

[Acme-P. & A. Photo]

Inžinierius William H. Grady ir jo žmona, kurie neseniai buvo išvyrty iš sovietų Rusijos del to, kad Mrs. Grady parašė vienam Amerikos žurnale istoriją apie tai, kaip vienas žydelis išgelbėjo Staliną nuo prigerimo ir po to meldė diktatorių niekam nesakytį, kad jis jį išgelbėjęs.

Papa Pijus XI kalba socialiu klausimu

Lieja "graudžias ašaras" del "nieko neturincio proletariato" ir smerkia socializmą

VATIKANO MIESTAS, geg. 15. —Kalbėdamas tukstančiams maldininkų, susirinkusių švesti keturių dešimčių metų papos Leono XIII enciklikos darbininkų klausimu (Rerum novarum) sukaktuves, papa Pijus XI šiandie paskelbė savos tuo pačiu "socialiu klausimu" enciklikos santrauką. Enciklika bus išleista vėltau.

Papos kalba buvo iš Vatikano radio stoties transliuota į Ameriką ir kitus kraštus.

Savo naujo encikliko, pavardytoj "Quadragesimo anno" (per keturiasdešimt metų) papa pasakoją, kad gyvenamos reikmenos baisesi eka nelygiai ir neteisingai paskirstytos, kad mažo skaičiaus žmonių rankose susikuopė milžiniški turtai, tuo tarpu kai proletariatas nieko neturįs, išskiriant savo rankas ir prakaiktą. Delto eša būtinai reikia pertaisyti visa ekonominė sistema, reikia atsteigti socialinis teisingumas taip, kad butų patikrintas lygesnis bendrų kapitalo ir darbo vaisesių paskirstymas.

Papa ispėja tačiau, kad "žmonių giminės skirtumai socialinėse sąlygose, kuriuos Sutvertojas išmintingai įsteigė, neturi but ir niekadais negali but panaikinti."

Socializmas dabar suskilę į dvi dali, sako papa. Viena dalis, kuri dabar pasivadinus komūnizmu, nieku budu nesutai koma su bažnyčios doktrinomis. Antroji, kuri ir toliau vadinasi socializmu, nors, girdi, savo programą žymiai sušvelninus, vis delto skiriasi su evangelija, o todėl visai nepriimtina. Girdi, negalima buti kartu ir geru kataliku ir tikru socialistu.

Belgija išleis 150 milijonų dolerių naujiems keliams BRIUSELIS, Belgija, geg. 15. —Belgija, kuri savo krašte turi daugiau mylių kelių, negu bet kuris kitas pasaulio kraštis, savo kelių tinklui dar padidinti ir pagerinti nutarė per ateinačius ketverių metų išleisti 150 milijonų dolerių.

Kruvinas darbininkų streikas Švedijoje

Kariuomenė šovė į 6 tukstančių streikininkų minią; 6 asmenų užmušti, daug sužeistų

STOKHOLMAS, Švedija, geg. 15. — Sandviken, popieriaus pramonės centre, vakar tarp streikuojančių darbininkų ir kareivių įvyko kruvinų susikirtimų, per kuriuos buvo nužudyti keturi vyrai ir dvi moterys. Keletas kitų buvo sužeisti.

Pasak pranešimų, keletas tukstančių streikuojančių darbininkų vakar puolė streiklaužių būstinę, suėmė keturis nelaisvėn ir, surišę privertė juos žygiuoti per miestą, demonstrantų miniai dainuojant Internacionalą.

Vakare atvyko kariuomenė ir kai šeši tukstančiai streikininkų atnaujino ofensivą prieš streiklaužius, kareiviai šovė į minią.

Del to darbininkai paskelbė visuotinį streiką, paliečiantį visus to rajono fabrikus. Į Sandvikeną siunčiama daugiau kariuomenės ir specialūs Stokholmo raitosios policijos skyriai.

Kartu vyriausybė įsakė visiems savanoriams darbininkams [streiklaužiams] išstreichko rajono tuojau pasišalinti.

Papos pasiuntinio vizitas Zamorai

Manoma, kad Tedeskinai įteikė Ispanijos prezidentui Vatikano protestą

MADRIDAS, Ispanija, geg. 15.—Papos nuncijus Tedeskinai šiandie padarė vizitą respublikos prezidentui Zamorai, su kuriuo jis konferavo per daugiau kaip valandą laiko.

Apie ką ejo pasikalbėjimas, žinių nėra, manoma tačiau, kad nuncijus perdavė prezidentui Vatikano protestą del pastarųjų antiklerikalinių ekscesų Ispanijoje. Nuncijus nešėsi su savim stambų ritinį popierių.

Stiprus žemės drebėjimai vakar įvyko Italijos Viterbo apielinkėje ir Persijos Zangazuro krašte, kur, kaip praneša, buvo sugriauta keletas namų.

Am. vengrų komunistų laikraštis kraustosi iš New Yorko

NEW YORKAS, geg. 15. — Vengrų komunistų dienraštis Elore kraustosi iš New Yorko į Clevelandą. New Yorko vengruose tas laikraštis prarado visokią įtaką.

[Ne tik vengrų. Visi, neišskiriant nė' lietuvių komunistų laikraščius, yra jau praradę visokią įtaką žmonėse, kadangi be keiksmų, koliojimų ir piktų tarpusavio rietenų jie nieko daugiau skaitytojams neduoda.]

Papa reikalaus iš Ispanų respublikos nuostolių atlyginimo

VATIKANO MIESTAS, geg. 15. — Praneša, kad Vatikanas instruktavęs Fredriką Tedeskinį, papos nuncijų Madride, įteikti Ispanijos respublikos vyriausybei formalų protestą del Ispanijos klostorių ir bažnyčios nuosavybių deginimo ir del vyriausybės nesuteikimo joms reikiamos apsaugos.

Nors oficialiai protesto turinys nepaduodamas, sako ma betgi, kad Vatikanas reikalaušs padarytų didelių bažnyčios nuosavybės nuostolių atlyginimo.

Diktatūros žiaurumai Venzeuloje

Iš apie 3 milijonų krašto gyventojų, 5,000 politinių kalinių; 100,000 ištremtų

Tarptautinis Politiniamis Kaliniams Ginti Komitetas praneša, kad Venzeulos respublikoj viešpatauja žiauriausia diktatura. Rinkimų tamė krašte nebuvo nuo 1908 metų. Neribotas Venzeulos valdovas yra amerikiečių naftos pramonininkų statytinis Juan Gomez, kuris prieš politinius savo oponentus vartojja žiauriausių represijų.

Toje palyginti nedidelėje respublikoj, turinėjoj viso apie 3 milijonus gyventojų, kalėjimuose yra daugiau kaip 5,000 politinių nusikaltėlių, apie 100 tukstančių yra ištremtų ir apie 15 tukstančių buvo nužudyti.

Kalėjimuose politiniai mušami ir kitaip kankinami. Žinomas žurnalistas Rafael Arevalo Conzales laikomas kalėjime jau nuo 1914 metų. Vienintelis jo nusikaltimas buvo tas, kad jis reikalavo naujų prezidento rinkimų.

Amerikos Legionas nori ekonominės konferencijos

INDIANAPOLIS, Ind., geg. 15.—Amerikos Legiono vadai nutarė prašyti prezidentą Hooverį, kad jis sušauktų darbo, pramonės, finansų, žemės ūkio "ir kitų tautos gyvenimo elementų" atstovų konferenciją dabartinės ekonominės depresijos priežastims išspręsti.

Amerikos Legiono vadai sako, kad dešimties tukstančių Legiono postų pranešimai parodą, kad dabar krašte eša daugiau kaip 6 milijonai darbininkų be darbo, o tų bedarbių tarpe eša 750 tukstančių buvusių kareivių.

Kas Dedasi Lietuvoje

Keturi kaimai po vandeniui

Didelis potvynis provincijoje

KAUNAS. — Iš Ukmergės apskrities praneša, kad balandžio 24 d. pradėjo kilti vanduo Neries upėje ir 26 d. užliejo Ardiškių, Valiuniškių, Miktiškių ir Semeniškių kaimus. Namai apsemti iki stogų, o žemėsnešė vietose ir visai apsemti. Gelbėjimui buvo sušaukti artimesnių kaimų gyventojai. Žmonės ir gyvuliai pavyko iškraustyti. 27 d. vanduo vėl pradėjo kilti.

Iš okupuotos Lietuvos dalies atplaukė upe du gyvenamieji namai ir užsilakė ties Ardiškių ir Miktiškių kaimais. Balandžio mėn. 26 d. pakilęs Nemune vanduo pradėjo lieti Varviškės kaimą (Seinų apskr.) Vietos žmonės pasakoją, kad toks potvynis buvęs tik 1916 metais.

30 Burmos sukilėlių krito kautynėse su kareiviais

RANGUNAS, Burma, geg. 15. —Praneša, kad netoli nuo Tanungyo, Inseino distrikte, įvyko aštrus susikirtimas tarp burmiečių sukilėlių ir Jungtinių pūdzabių ir karo policijos jėgų, pūdzabių sukilėlių stovyklų. Trisdešimt sukilėlių ir du pūdzabiai krito kautynėse. Suimta daug sukilėlių šautuvų, amunicijos, taip pat jų maisto ir kitokių reikmenų sandėliai.

Toscanini sumuštas del fašistų himno negriežimo

BOLONIJA, Italija, geg. 15. —Vietos teatre vakar vakarą fašistai puolė ir sumušė Arturo Toscanini, New Yorko Philharmonie Symphony orkestro dirigenta, delto kad prieš pradediant koncertą jis atsisakė griežti fašistų himną "Biovinezza" ir karališką marsą.

Pagaliau ištrūkęs iš fašistų mušeikių kumščų, garsus dirigentas paliko teatrą ir anuliavo visus tris savo koncertus, kurie dar turėjo tame teatre įvykti.

šiomis dienomis Neries upėje pakilo vanduo. Turžėnų v. Balupių vienk. yra vandens apsemta pirtis, o Kresvių kaimo iki upės vandens nuotolis 2 metrai. Tarp kaimų Guldėnai ir Salupiai vanduo verčia krantus su valdiškų mišku. Prie Jonavos miesto, Valvoriškių k., Prelenkų k., Zapyškio vienk. vanduo taip pat smarkiai ardo krantus.

Atmetė Vokietijos pasiūlymą

KAUNAS.— Del ištremtų iš Klaipėdos kelių Vokietijos piliėčių, savo laiku Vokiečių vyriausybė Kaune padarė demaršą ir pasiūlė tą klausimą, einant Lietuvos-Vokiečių prekybos sutartimi, perduoti trečiųjų teismui. Tačiau Lietuvos vyriausybė šį Vokietijos pasiūlymą atmetė, motyvuodama tuo, kad Lietuvai svetimšalio lojalumo klausimą spręsti yra kompetentinga viena Lietuvos vyriausybė.

Vokietija smarkiai pakėlus maitus kiaulėms

KAUNAS. — Praneša, kad paskutinėmis dienomis Vokietija pakėlus įvežamoms gyvoms kiaulėms maitus ligi 25 markių (apie 60 lt.) už centnerį. Jei tikrai taip yra, tai vargu jau būtų galima kiaulių įvežimas iš Lietuvos. Tas labai pasunkintų žemės ūkio buklę.

Belgai nori paimti Nemuno jėgą?

KAUNAS.— Iš gerai informuotų šaltinių pranešama, kad belgai siulų Lietuvai atiduoti jiems Nemuno vandens jėgos koncesiją pastatyti milžiniškai hidroelektrkos stočiai, kuri butų elektros energijos šaltiniu visai Lietuvai.

Toks pasiūlymas eša kaikiuriuose sluoksniuose randas priatarimo. Tačiau, kiek girdėti, iš kitos pusės yra didelis susirupinimas, kad šis milžiniškas jėgos šaltinis, kuris ateity neabejotinai turės neįkainuojamos reikšmės ir vertės palikti valstybės rankose, kad jis niekam nebutų parduodamas.

Lietuvon

Siunčiame Pinigus Paštu ir Telegrama. Patarnaujame Greitai, Pigiai ir Saugiai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras kasdie nuo 7 iki 8 valandai, šventadieniais nuo 9 iki 1 valandai.

BIZNIO, EKONOMIJOS ir FINANSŲ SKYRIUS

Šiame kiekviename savaitės bendradarbiaujančiam
K. AUGUSTUI, J. VARKALAI ir V. RUŠINSKUI

APŽVALGA

Paprastai krikščionys su pantiška kalba apie žydų biznio etiką. Visur ir visuomet bandoma žydams primesti visokias sukybes. Paprastai sakoma, kad su žydais daryti biznį yra sunku, kad jais pasitikėti negalima. Olselio krautuvis nusiskundžia, kad žydai visokiais būdais stengiasi išsisukti nuo mokėjimo skolų, dažnai bankrutuoja ir nuneša žmonių pinigų. Dėliai to yra suskaidiusi nuomonė, kad su krikščioniu turėti biznio reikalus yra daug saugiau, negu su žydu.

Nėra abejonės, kad tarp žydų biznierių pasitaiko daug tokių, kurie prie kiekvienos progos bando apskuti pirkėją. To fakto nei patys žydai neužginčija. Bet kaip yra su krikščionimis? Imkime, pavyzdžiui, patentuotus vaistus, kuriuos daugumoj gamina krikščionys. Šiandien kiekvienas apsišvietęs žmogus žino, jog didelė dauguma tų vaistų nėra verti nei išėsto kiaušinio. O vienok jų kas metą parduodama už milijonus dolerių. Tai tiesiog sužinūs prigaudinėjimas, — ir tai gana šlykštus prigaudinėjimas, kadangi biznis daroma iš žmonių nelaimės.

Ne geriau esti su maisto produktais, kurių gaminimas randasi irgi krikščionių rankose. Dar visai neseniai maisto gamintojai tiesiog nuodijo žmones. Kad maistas greit nesugestų, jie dėjo chemikalus, kurie kenkia sveikatai. Dr. Harvey W. Wiley per keliolika metų vedė atkaklią kovą su besąžiningais maisto gamintojais. Jam pasisekė praversti taip vadinamą "tyro maisto ir vaistų" įstatymą. Tačiau tas įstatymas dar ir šiandien tebėra apeinamas.

Ar reikia faktų? Skaitantieji laikraščius gal atsimena, kaip prieš tryliką ar keturiolika metų kilo skandalas su vienu garbingu piliečiu, kuris turėjo gyvulių skerdyklas. Jis supirkinėjo džiova sergančias karves ir jų mėsą pardavinėjo žmonėms. Tuo būdu jis sukrovė milijonus dolerių. Ant galo, jis pateko kalėjimui. Bet neilgam. Prezidentas Wilson susimylėjo ant jo ir dovanojė bausmę.

Iš to viso galima padaryti išvadą, jog suktumu pasižymi ne vien tik žydai, — dolerio pagavimui krikščionys taip pat naudoja gana nešvarių būdus.

Radio imtuvų eksportas per paskutinius tris mėnesius žymiai padidėjo. Pernai per tą laikotarpį radio imtuvų buvo eksportuota už \$1,936,846, o šiemet už \$2,927,113.

Leonard P. Ayres sako, jog depresija pasiekė dugno. Gamība jokiū būdu nebegalė žemiau pulti. Praeitais metais gruodžio mėnesį ji buvo 18 nuosimčių žemesnė, negu 1923 m. Dabar pasireiškia gerėjimas. Visas blogumas dabar yra su gelžkeliais, kurie atsidūrė keblioj padėtyj ir kliudo abelnam biznio atsigrieimui.

Šiomis dienomis laikraščiai pranešė, kad iš Francijos atvežama į Ameriką \$16,000,000 vertės aukso. Tai žinia finansistams padarė labai nemalonius įspūdžius. Faktas yra tas, kad Amerika daugiau nebeneri aukso. Prieš keletą savaičių aukso buvo pradėjęs smarkiai plaukti į Franciją, — plaukė jis iš Anglijos, Afrikos ir kitų pasaulio dalių. Dabartiniu laiku patį Francija pradeda netekti aukso. Įdomu ir tai, kad New Yorko federališkas bankas tuoj stvėrėsi priemonių, kad sulaukyti tolimesnį aukso plaukimą į Ameriką. Vadinasi, "geltonas metalas" nebėra pageidaujamas.

Kas atsitiko? Dalykas tas, kad per paskutinius kelis metus į Ameriką suplaukė labai daug aukso. Amerikos aukso rezervas siekia \$4,700,000,000, o Francijos — \$2,200,000,000. Tos dvi valstybės kontroliuoja daugiau nei pusę pasaulio aukso. Toks aukso koncentravimasis turi didelės ekonominės reikšmės.

Francijos pinigų vienetas yra frankas. Jo vertė amerikoniškais pinigais lyginasi 3,92 cento. Vadinasi, už franką galima gauti truputį mažiau nei keturis centus. Jeigu francuzas nuneša banknotus į savo banką ir išmaino juos į auksą, tai už kiekvieną auksinį franką Amerikoj jis gali gauti 3,92 centų. Už popierinius pinigus

jis negali gauti pilną vertę.

Kodel taip yra? Reikia žinoti, kad tik auksiniai pinigai tarptautinėj rinkoj tėra priimtini. Bet tai sudarytų didelį keblumą, jeigu kiekvieną kartą reiktų mokėti auksu. Tam tikslui yra įsteigtas taip vadinamas "clearing house". Vietoj to, kad visi amerikiečiai, kurie yra skolingi Francijai, ir francuzai, kurie turi atmokėti skolas Amerikai, siuntinėtu auksą pirmyn ir atgal, jie daro biznį per bankus. Sakysime, amerikiečiai, Francijai yra skolingi \$100,000,000, o francuzai Amerikai \$120,000,000. Skirtumas lyginasi \$20,000,000. Tas skirtumas ir tėra reikalinga padengti auksu.

Bet šiame atvejoj net tie \$20,000,000 nebus siunčiami Amerikon auksu. O tai todėl, kad persiuntimas aukso sudaro išlaidų: reikia mokėti už persiuntimą, apdraudą, netekti quošimčių ir t. t. Štai kodel paprastai einama į vieną banką, kuris turi ryšius su kurio nors New Yorko banku. Tarp tų dviejų bankų yra vedama sąskaita. Francuzas gali savo banke išpirkti draftą ant New Yorko banko. Žinoma, už tą draftą reikia mokėti, bet tai atsieina pigiau, negu siuntimas aukso.

Bet bankininkui vesti tokią biznį yra išrokavimas tik tada, kuomet jis iš to turi pelno. Už savo patarnavimą jis turi gauti kokį nors atlyginimą. Bet kartais susidaro tokios apstovos, kuomet aukso persiuntimas kainuoja pigiau, negu išpirkimas drafto. Tokiame atvejoj pradeda sūsti auksas. Taip atsitiko ir dabar.

Bet kodel Amerika nebeneri daugiau aukso? Dalykas yra tas, kad šaliai, kur susikoncentruoja daug aukso, yra sunku eksportuoti savo gaminius. O tai reikšia, kad prekyba labai nupuola. Tątai kaip tik ir atsitiko su Amerika. Per paskutinius porą metų jos eksportas neįmanomai nupuolė. Kad eksportas dar labiau nenupultų, ji ir bando sulaukyti aukso plaukimą į šią šalį.

Nežiurint į depresiją, į Amerikos elektros įmonę šiandien yra investuota apie \$28,000,000,000. Tai tikrai milžiniška pinigų suma. — K.

ri ir "menedžeri" savo "sou" pareklamuoti, — tai visiems torentiečiams žinomas katalikų garsus "Oratorius" J. K. Pakol klebonas "sufiksina" aparatą, tai jo klepčiukas pasako pamokslą. Na, ir giria susirietęs savo gerą kleboną ir liepia skverną pabučiuoti, kad už dyką parodo tokius "stebuklus". Vėliau gyrėsi, kad ten koks švyturio jaunimas gerai "gyvuoja". Pirmą kartą aš išgiriau, kad kažkoks švyturis išdygo tarpe davatų.

Paskui tas "Oratorius" sako: katrie rengia šokius tą šeštadienį, kada katalikai turi šokius, tai brutališkas darbas (aš tikras kad J. K. nežinau, ką reiškia žodis brutališkas). Tiesa, lietuvių dveji šokiai nėra gerai, o ypatingai katalikams, kurie del parapijos nepriubagauja centų. Na, "garsusis Oratorius", pasakyk, kaip išvengtų to "brutališko" darbo, jei katalikai rengia kožną šeštadienį šokius? "Jaunimo Sąjunga" surengia šokius ne tam, kad kam pakenkti, bet del linksmo laiko praleidimo. Kuomet "Jaunimo Sąjunga" turi šokius ir katalikai rengia tą šeštadienį, tai niekas nesako, kad katalikai brutališką darbą dirba, ar padarė, nes aš manau sveiku protu žmogus negali taip sakyti.

Vėliau tas "pamokslininkas" gyrėsi, kad katalikai ne tik "stiprus", ale ir "bagoti", kad turi salę ir sulužusių bažnyčių. Nors skolose paskendę katalikai, ale giriasi buk "stiprus" viskuo.

Kodel nepasakei, kad rus nuosimčių neišgalite išmokėti. Aš tikras, kad vieną gražią dieną ta jusų "tvirta" parapija išnyks, kaip Grigo bitės.

Man to "Oratoriaus" plepalų beklaustant, pasigirdo triukšmas. Atsigiržtu, — nagi pamatau ne "sou", ale "teatra", musų drutuoliai katalikai vaidino. Vienas jų drągas, kaip jie "sako" brolišk katalikas, susi-

ginišo nežinau už ką su "spitolninko" švogeriu, — "čempionu" pijoku. Tai kaip griebs, kaip žveris, išmesti iš salės tą "nusikaltėli", tai maniau, kad užmuš. Vėliau išmėtę, gyrėsi druti. Bravo! Katalikai, visada taip elgkitės, tai poliemono susilauksite palei "selerio" duris ir Kanados valdžia žinos koki jus "džentelmonai" ir "blaivininkai". Aš ne-

sakau, kad visi katalikai trumpapročiai. Visai ne. Yra žmonių, kurie dalykus svarsto šaltai ir netrokšta garbės. J. K. rėkia ir pats nežino ką. Na, dar kokia bobutė rankom paploja, tai J. K. galvą kraipydamas lipa ant sienos, — mano, kad jisai viską sako O. K. Bet iš šalies klausant atrodo visai kvailai. Tajp, ponas "Oratoriau", sekantį kartą dau-

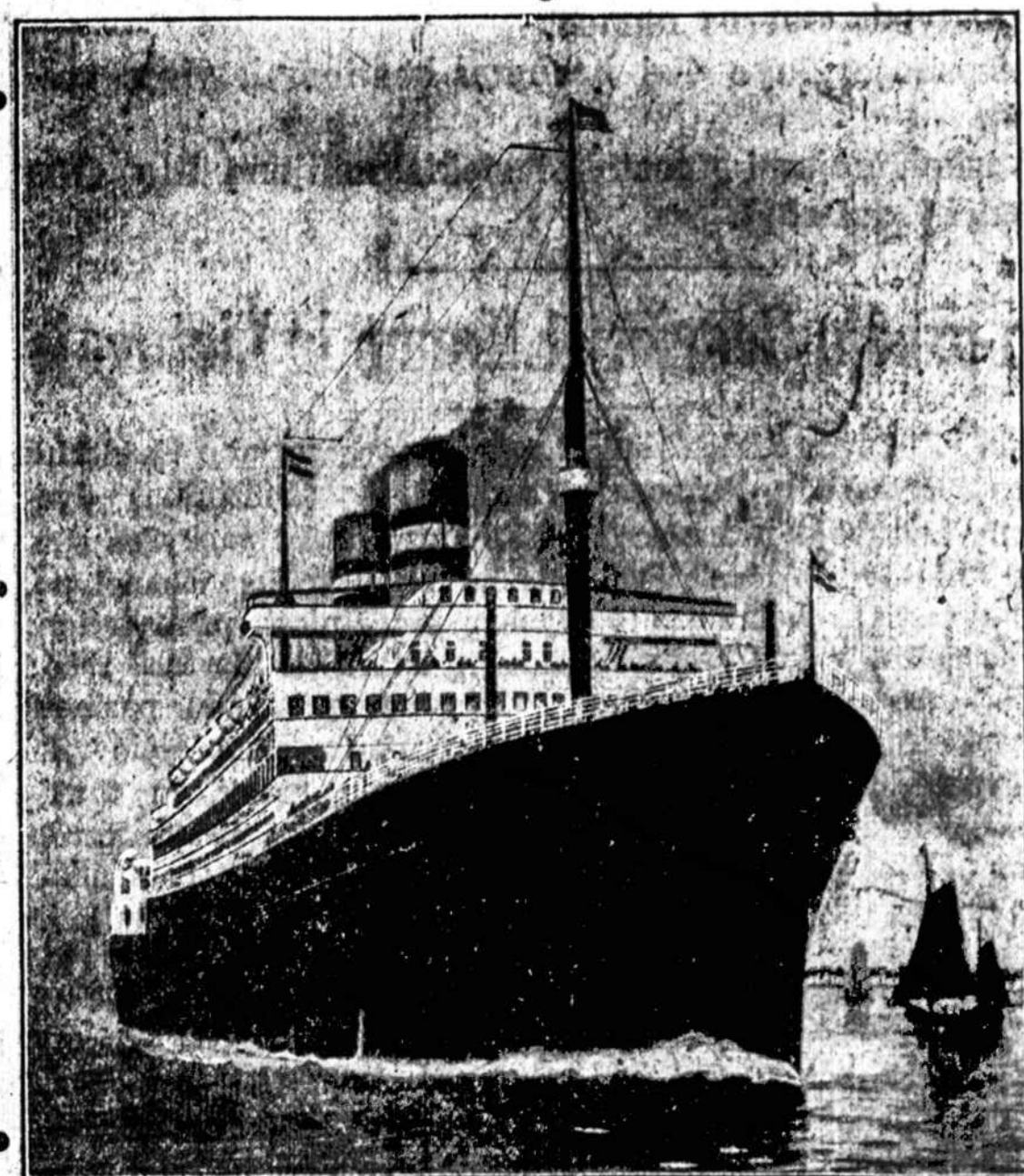
giu pagalvok, o mažiau kalbėk. Kaip priežodis sako: pirmiau sukramtyk, o paskiau ryk. Jeigu tamsta nori dar "garbingesnis" tarp katalikų palikti, tai paprašyk savo gero klebono, kada jisai gerai "filina", tai jisai duos tau gerą lekciją, tuomet ne tik bobutės paplos rankom, ale ir vaikai kojom pabalados. — A. G. L.

Didžiausia Lietuvių Laikraščių Ekskursija į Lietuvą

BIRŽELIO 6, 1931

Hollandų Amerikos Linijos laivu "ROTTERDAM"

Iš New Yorko į Klaipėdą (per Rotterdamą) Tai pirmutinė Amerikos lietuvių istorijoj tokia Ekskursija

Keturi įetkmingiausi Amerikos lietuvių laikraščiai — "Naujienos", "Dirva", "Vienybė" ir "Amerikos Lietuvis", — susitarę su Lietuvių agentų sąjunga rengia didžiausią Ekskursiją Lietuvon kokia kada yra buvus. Patyrę laikraštinių palydovai prašals visus jusų rūpesčius kelionėje, kaip su dokumentais, taip ir bagažais. Klaipėdaje pasitiks. Speciališki Komitetai ir be jokio vargo ir bagažų kratos praleis ir sutvarkys kelionę Lietuvs geležinkeliu ar busais į jusų kaimus ir miestelius.

Be atidelojimo kreipkitės prie Naujienų arba savo artimiausio agento del informacijų. — Užsakykite kambarius iškalno. Lietuvos piliečiai, kurie nežinote laivo vardo ir dienos atvažiavimo, privalo tuojaus atsikreipti prie Naujienų, kad būtų užtekiniai laiko sujėskoti rekordai įvažiavimo. Be to negalėsite gauti permito sugyžimui. — Naujienų ofisas atdaras kasdieną nuo 8 ryto iki 8 vakaro.

Kreipkitės ypatingai arba laišku

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

NAUJIENŲ

Pinigu Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėdieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

KLAIPĖDON

SKANDINAVŲ-AMERIKOS LINIJA ATLANKYKIMĖ LIETUVĄ

Remkime Savo Uostą — Klaipėdą

Kam baladotis po svetimus kraštus, kuomet del lietuvių yra palaikomas nuolatinis susisiekimasis New York — Kopenhaga — Klaipėda.

L. R. K. SŪSIV. AMERIKOJE Pirmoji Ekskursija Geg.-May 29 d. Laivu "FREDERICK VIII" **Lietuviai Vėjų Ekskursija TIESIOG Į KLAIPĖDĄ** Laivu "HELLIG OLAV" Birželio-June 6 d.

Amerikos Lietuvių Jaunųjų Ekskursijas Rengia

Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras Liepos-July 3 d. Laivu "FREDERIK VIII" Liepos-July 25 d. Laivu "UNITED STATES" Lietuvių Laivakortų Agentams Kooperuojant

Visos pastangos bus pašvęstos padaryti kelionę atmintiną ir pilną įvairumų ir malonumų del tų kurie dalyvauja ekskursijoje. Reikalaukite Nuo Savo Agento Laivakortės ant

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

Lietuvos Paštu Valdybos Kontingento Paštui Vežioti 27 Whitehall Street, New York City 248 Washington St., Boston, Mass. 130 La Salle St., Chicago, Ill. 969 St. Antoine St., Montreal, Que., Canada.

KORESPONDENCIJOS

Kenosha, Wis.

Ukrainiečių baletinis koncertas

Rytoj, gegužės 17 d., čia įvyks pirmas ukrainiečių koncertas po vadovystę p. T. Čuniko. Vieta — Russian American Home, 4304—17 Ave. Ukrainiečių baletinės trupės artistai pašoks 20 skirtingų nacionalių šokių, — solo ir grupėmis. Dainuos taip pat ukrainiečių dainininkė Marija Djak ir gros ukrainiečių muzikantai. Koncertas bus pakartotas du kartus: pirmas nuo 4 iki 6 val. po pietų, o antras nuo 7 iki 9 val. vakaro.—N.

Toronto, Ont.

Katalikai "milžiniai"

Gegužės 10 d. katalikų salėj atsidarė naujas biznis. Vietinis klebonas turi ten aparatą ir rodo krutamus paveikslus. Nuvykau ir aš pažiūrėti, kaip atrodys tas "sou". Kas link to "sou" nieko negaliu sakyti, — koks aparatas, toks ir paveikslas. Klebonas ne tik turi krutamų paveikslų aparatą, bet tu-

CHRYSLER

De Luxe 8

PIRMAS PARODYMAS ŠIANDIEN, GEGUŽĖS 16, 1931

Naujas Chrysler De Luxe 8, antras modelis nuo Chrysler Imperial. Negirdėtos progos žmonėms, kurie ieško ir nori pirkti automobilį šiandien.

Kaina žema, išlygos lengvos, automobiliai gražiausi, stipriausi, yra puikiausi iš visų automobilių išdirbystės.

Kviečiam visus pamatyti, ir pasivažinėti su tais puikiais Chrysler automobiliais, tada žinosite delko visi žmonės perka Chrysler automobilius.

CHRYSLER De Luxe 8 \$1565.00 F. O. B.

CHRYSLER New 6 \$895.00 F. O. B.

CHRYSLER Imperial \$2745.00 F. O. B.

PLYMOUTH \$535.00 F. O. B.

M. J. KIRAS

MOTOR SALES, Inc.

3207-09 So. Halsted St.

Tel. Calumet 4589

Chicago, Ill.

"Savas Pas Savą" — sako biznieri

BAGDONAS BROS. FURNITURE & PIANO MOVING Local & Long Distance Removal 3244 S. Halsted St. Office Tel. Calumet 3399 Res. Tel. Yards 3408

PETER BARKSKIS Mes parduodam rakandus ir radijos pigiomis kainomis 1748-50 W. 47th St. Tel. Yards 5069

BAVARSKO MALT EXTRACT CO. A. F. SHILLIM, Sav. Šauči Lietuvių Užiegi 3202 S. Halsted St. Phone Victory 1039

Goodeonai Broliai Porynių ir pianų muveriai vietoje ir toli, pataravimas geras ir pigus. 817 West 34th St. Tel. Boulevard 9336

D. GRICIUS GENERALIS KONTRAKTORIUS Statu namus kaip muro taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kai nos pereinamiasius. 2452 WEST 69th STREET

JOHN GRIBAS THE KEAN INN Pasirenduoja daržas Piknikams Kean Avenue and 83rd St. Priešais Tautiškas Kapines

M. J. KIRAS REAL ESTATE Parduodam namom ir renduojam namus 3335 S. Halsted St. Tel. Yards 6894

S. P. Kazwell and Co. REAL ESTATE, SUBDIVIDER AND INSURANCE 2839 W. 63rd St. Tel. Republic 8899

B. J. Kazanauskas Apraunda automobilių namų ir rakanų 2242 W. 23rd Place Tel. Roosevelt 8887

Alex Kuchinskas VIEŠA UŽEIGA DEL VISŲ Kean Ave. ir 82nd St. JUSTICE PARK, ILL.

LIBERTY TAILORS T. BRAZIS, Propr. Siutus darom ant užsakymo Valom, dažom, taisom ir prosinam 1403 S. 49 Ct., CICERO, ILL.

MILDA AUTO SALES D. KURAITIS, Sav. Parduodam OAKLAND IR PONTIAC Automobilius 806 W. 31 St. Victory 1696

PETER NOVER Deimantai, Laikrodžiai ir Brangmenys Laikrodžių taisymas 4148 Archer Avenue Phone Lafayette 3847

BERNARD PETKA'S Vyrų apėdai geros rūšies ir vertės, puikių spalvų 4171 Archer Ave. Netoli Richmond

A. PAVILIONIS Hardware, Malevos, Varniškai, Stiklas, Sepečiai 6825 S. Western Avenue Patenkiname visus. Mes pristatome

RAMOVA LAUNDRY (WET AND DRY) Vienintelė lietuvių skalbykla Bridgeport teisingas ir greitas pataravimas 819 W. 35th St. Tel. Boulevard 9122

PERKAM IR PARDUODAM Siuvasas Maitinas, Pečius, Registratas, Suvaržytukas ir t. t. Perkraustome—Moving, kur kas nori — už pereinamą kainą WILLIAM ŠADAUSKAS 808 W. 33rd Pl. Tel. Yards 1797

J. WELICHKA PIGIAUSIAS LIETUVIS MUVERIS CHICAGOJ 6725 So. Rockwell St. Phone Republic 3713-3691

KAIP VYSTĖSI TIKYBOS

Beveik viso pasaulio tikybos, kaip pagrindinių dalyku, remiasi esamomis ar įsivaizduotomis antgamtinėmis jėgomis; arba viena didele, amžina galybe, kuri visą pasaulį valdo, tvarko, nuo kurios pareina visa tai, ką tikrai mes turime ir pasiekiamo. Šiandien tarp esančių tikybu, jų dievybės supratimo, o ypačingai tarp daromų tikybių apeigų yra didelio skirtumo.

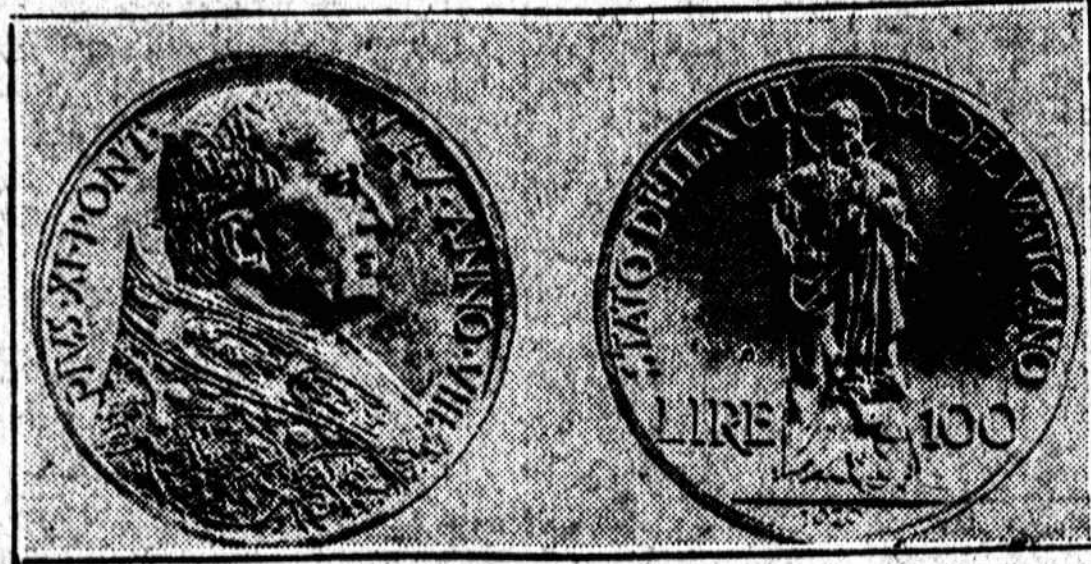
Pirmąsios tikybos, pirmąsios jų formos daugiau ar mažiau buvo stambeldiškos. Beveik visų nekulturingųjų tautų tikybose mes randame įvairiausių gamtos jėgų garbinimą. Taip pat beveik kiekvienoje pirmąsios tikyboje, pirmąsios jos formoje randame žmogaus ranka padirbtų dievų, stabų garbinimą. Visose stambeldiškos tikybose paprastai yra garbinama ne vienas, bet daugelis dievų. Mat įvairios nesuprantamos gamtos jėgos buvo išreiškiamos atskiru dievu. Pirmąsiam žmogui nebuvo suprantama perkunija, saulės šviesa, mėnulio sukimas ir t. t. Jis ėmė manyti, kad tai yra antgamtinė jėgų reiškinys ir pradėjo jas garbinti. Vėliau atsirado karo, žemės dirbimo ir daugybė kitų visokių dievų.

Afrikos negrų laukinės giminės daugiausia gerbia karo dievus. Negrui beveik ilgesis savo amžiaus dalį tenka praleisti kariuomenėje. Tenai viena giminė sukita beveik nuolat yra karo stovy, nuolat kariuomenė ar palaimėjimo priklausos giminės likimas. Taigi suprantama, kaip negrai visomis išgalėmis stengiasi įtikti savo karo dievui, kad tik jis padėtų jiems kariuose, kad sunaikintų jų priešus. O karo dievai dažnai yra rūsūs ir žiaurūs. Kad permaldautų jų rūsytbę, aukojamos įvairios aukos, o daugiausia paaukojama per karą paimtuosius nelaisvius, priešų karius.

Taip pirmąsios tikybos formose pradėjo reikštis žmogaus kraujo aukavimas. Ir daugiausiai su žiauriais, pasibaigėtinomis apeigomis. Negrų giminės (taičėnai, bušmėnai dagomėjai ir k.), valdovai įsakius, išskerdavo net tukstančius suimtųjų vergų ir vergių. Dažnai išludavo jų širdis ir per iškilmingą puotą suvalgydavo. O kraujas kartais budavo sumaišomas su smėliu ir molu, ir iš to lipdomos dievų statulos.

Jei mes pažiūrėsime į kitų laukinių tautų tikybas, mes beveik tą patį pastebėsime. Žmogaus kraujo aukavimas permaldauti žiauriems dievams beveik visur bus sutinkamas. O su ypatingu žiaurumu jis buvo atliekamas pas Amerikos indėnus. Štai pasakojama, kad 1446 metais vienam atėkusių giminės karo dievui buvo paaukota net 70 tukst. žmonių, daugiausia suimtųjų.

Prie didelės, baisiausios iš-

[Acme-P. & A. Photo]

Nauji papos Pijaus XI pinigai. — Paveiklėly parodytos abidvi auksinės 100 lirų monetos pusės: vienoj — papos Pijaus XI atvaizdas; antroj — Kristus. Iš tikro, būtų lyg ne vieta tupdyti Kristų ant Mamonos,

vaizdos karo dievo stovylos atvesdavo paskirtąjį paaukoti. Čia dvasininkas tam tikru peiliu perdurdavo krutinę ir išludavo širdį. Lavonas budavo sudeginamas stabo viduriuose, kuriuose degdavo ugnis. O kaukolės budavo sumaišomos ant stulpų prie dievo stovylos. Apskaičiuojama, kad prie atėkusių karo dievo Veliučeli statulos buvo bent 136 tukstančiai kaukolių.

Bellokas tvirtina, kad Meksikoj kasmet budavo paaukojama bent po 50 tukstančių žmonių.

Taigi matome, kad taip pas laukinius negrus, pas įvairias jų gimes, taip pas Amerikos indėnus dievų supratimas ir jų garbinimas yra visiškai vienodi. O juk negrai nuo indėnų yra atskirti Atlanto vandenyno, kuris iki Kolumbo nebuvo pervaziuojamas. Čia aišku, kad jie vienodais galvojimais vienodais supratimais prie to priėjo.

Panašias tikybinės apeigas mes randame ir pas senovės, jau šiek tiek kultūros pasiekusias tautas. Senovės egiptiečiai, dėdami pirmąjį naujos maldyklos akmenį, paaukodavo ir žmogų. Dažniausiai ten pat duobėj užkasdavo. Toks žmogaus aukavimas užtikamas ir slavų tautose.

Finikiečiai turėjo baisų dievą Molochą. Jo statula budavo padaryta nepaprastai didelė, baidi, velniškos išvaizdos. Ji budavo taip padaroma, kad jos rankos, kojos, galva, akys, lupos ir k. galėjo judėti. Kur nors kambarį pasislėpę kunigai judindavo tas statulas, ir žmonės manydavo, kad dievai yra gyvi... O tų milžiniškų statulų viduriuose degdavo ugnis, kur ir mesdavo gyvus žmones, suimtuosius, vyrus, moteris ir vaikus. Ta pati fenikiečių tikyba buvo ir pas punus, Kartaginos gyventojus. Kartaginiečiai 3-me amžiuje prieš Kr. gimimą kariavo su romėnais. Ir kad karai pasisektų, Molochui ir dievui Kronui buvo aukojama daugybė žmonių. Net budavo daugybė atsitikimų, kad tikybinio įkarščio apimti tėvai mesdavo į Molochą vidurius savo vaikų, o esant baisiausiajam triukšmui, bugnų garsams, visai ir negirdėdavo vai-tojančiųjų klyksmo...

Tautoms pradėjus daugiau apsišviesti, kultūrėti, šlykštus ir beprasmius prasidarė žmonių kraujo aukojimai. Jau Egipte vėlesniais laikais žmogaus aukavimai išnyko, pasikeisdami gyvulių aukomis. Giliausioj Graikijos senovėj dar užtikinama žmonių aukavimai, bet apsišvietęs graikas, suprantama to negalėjo bepakęsti. Ir tikybos formos ir apeigos pasikeitė, prisitaikė daugiau apšviestam žmogui, sušvelnėjo. Taip pat buvo ir Romoje. Gilioj senovėj prie Bakcho aukuro budavo užplakamos mergaitės ir paaukojamos. Žymus priešinin-ki kariai, kurie per karus budavo paimami, buvo paaukojami ant dievo Jupiterio aukuro. Net žymus Romos karo vadai, Pompejus, Marijus ir k., palai-kydavo žmonių kraujo aukavimi-ns. Rašytojas Porfirijus au-kavimui, kad Romoj kasdien maž-

daug buvo paaukojama po žmo-vesdavo paskirtąjį paaukoti. O rašytojai Tibulas, Apulijus ir k., aprašydami tuolai-kinį romėnų gyvenimą, pasako-ja, kad kunigai net savo krau-ju aplaistydavo dievų statulas ir jų aukurus.

Ir romėnams, kaip ir grai-kams, labiau apsišvietus, pasi-darius kulturingesniais, žmo-nių, suimtųjų, vergų, vergių ir vaikų aukavimai pradeda nykti. Vieton žmonių imama auko-ti jaučiai, avinėliai ir kiti gy-vuliai. Be to, ir pats dievų su-pratimas pas apšviestesnius, kulturingesnius graikus ir ro-mėnus žymiai pasikeitė.

Laukinis žmogus, — koks nors Afrikos negras, Amerikos indėnas, Australijos papuvas, arba ir dabartinių Europos tau-tų tuolaikinis gyventojas — sa-vo rankomis nuļieta, padirbta didelė, baidi, ir išgąstinga die-vo statula, staba, laikė tikru, gyvu dievu. O ypatingai, kad tas stabas, ta didžiulė, milži-niška statula judindavo kojas, rankas, linguodavo galva, krai-pydavo akis ir t. t. (visa tai slaptai tam tikrai prisitaikė at-likdavo dvasininkai). Jau ap-šviestesnis, kulturingesnis grai-kas ir romėnas pradėjo supra-sti, kad žmogaus rankų pada-ras negali būti dievas. Ir grai-kai ir romėnai, nors tebedirbo dievų statulas, stabus, bet jau tuos stabus ėmė laikyti tik die-vų atvaizdais, o pačius dievus manė gyvenant kur ant aukštų, nepasiekiamų kalnų, Olimpo ir k. (tai turėjo milžiniškos įtakos vėlybesnėms tikyboms).

Taigi matome, kad tikybos supratimas, jų apeigų atliki-mas, žmogui tobulėjant, keitė-si, prisitaikant daugiau apšvie-stesnio žmogaus proūi.

Jeigu čia paimtumėm seno-vės žydų istoriją, tai pamaty-tumėm daug ko panašaus. Juk Senajame Testamente yra mi-nima, kad Dievas per savo an-gelą liepė Abraomui paaukoti savo vienintelį sūnų Izaoką. O Achazas net tikrai paaukavęs. Reiškia, ir senovės žydų tiky-boj užtikinami žmonių kraujo aukavimo pėdsakai. Vėliau, kaip ir kitose tautose, jie pasikeitė gyvulių, ypač avinėlių ir jau-čių, aukavimu. Mozė įsakė vi-siems žydams Egipte ištepti duris avinėlių krauju. Iš krau-ju angelas pažingsis savuosius. Jau Palestinoj, pradėjus staty-ti Jeruzalės šventyklą, buvo paaukota tukstančiai jaučių ir t. t. Vėliau ir gyvulių kraujo aukavimai pasirodė žiaurus, su dievybės sąvoka nelabai sutai-

komi dalykai, ir jie pakėčiami įvairių brangių daiktų, dovanų aukavimu. Juk pasakojama, kad ir trys karaliai, atėję prie gimusio kudykčio į Betliejų, paaukavo jam brangių dovanų, ir, svarbiausia, miro kodylą, kas ir turi reikšti ugnies atma-žavimą.

Senovės tikybu kraujo ir ug-nies auks, jų šokius tekius pėdsakus, užtikame ir mūsų laikų tikybose. Degandis žva-kės, įvairūs smilkinimai, duona ir vynas, išreikškiantis Kristaus kūną ir kraują.

Taigi, nuo pirmąsios tiky-bos supratimo, nuo pirmąsios jos formos, iki mūsų laikų yra

praieita didelis keitimosi, vy-stymosi kelias. Tikybu formos, kurios nebesutiko su prasili-vinusi žmogaus protu, buvo pa-keičiamos, pritaikomos, sušvel-ninamos. Net galima būtų pa-lyginti su kultūros, mokslo vy-stymosi ir augimu. Juk seno-vės graikas tikėjo, kad prie Helesponto, dabartinio Gibraltaro, yra mūsų žemės, salos pa-baiga. Jo protas, žinojimas to-liau nesiekė, ir jis tuo pasi-tenkino, tuo tikėjo. Bet jau tuo nebetikėjo baigiantis Vi-duriniams amžiams. Juk ispa-nas Kolumbas atrado Ameriką, taigi dar yra žemės. Reiškia, žmogaus žinojimas prasiplečė,

ir kuo tikėję graikas, tuo ne-begalėjo tikėti Vidurinių amžių žmogus. Tą patį galima pasa-kyti ir apie žemės sukimasi, saulę ir t. t.

Maždaug tą patį galima pa-sakyti ir apie tikybas, jų for-mas ir aukavimus.

"L. U."

PO TRIJU METU DABAR KES: REJIMO DABAR JIS YRA SVIEKAS: M. Emanuelson, 1441 Kildaro Ave. pavo: "At baiginti ketinam per tris metus. Jis su pasidavę daktarui ir bendrėna vietoje bu pasakėmų. Pagalios mano araukas daktar man aneti pas Dr. P. D. Symanski, 1849 S. Damen Ave., Chicago, ir as tepau išvy-dytas i trumpa laika. Dr. P. D. Symanski kaip išgydyti bito kokias ligas. As nepasau kaip ligai ir la jua varijote. Kad tai Prodyti, as duonai juma \$1.00 honka mano pasidėtinu Zolij Gyvulių dykai. Kainos yra žemesnė ne kaip pas brangių viduriniojo daktarus kurie moka augetas rodas, etc. As net pabar-ruosiu juma, jei reikiu. Atleiskite šandie, arba pasykitė, pridėjami 25c apmokėjimui presitimo, Namai S-M-S Herb-Su-Tonic.

Vyrai! Penki Šimtai ir Keturios Dešimt \$50 ir \$60

SIUTŲ GERIAUSIO Kuppenheimer ir Fashion Park Pasiuvimo ir Styliaus

\$29.50

JIE YRA GERIAUSI PRODUKTAI Amerikos Geriausių Išdirbėjų

Didesnė dalis šių siutų buvo po \$60 ir nė vieno jų nebuvo pigesnio už \$50... siutai, kurie yra visoje šalyje pagarsėję savo originališkumu, savo pasiuvimu rankomis, savo audekliu brangumu — tai yra siutai, kurių nė vienas vyras negali praleisti už šią nepalyginamai žemą kainą. Visų dydžių ir modelių.

Sankrova atdara: Subatoj iki 10 v. vakaro. Nedėlioj iki 1 valandai po pietų

TURNER BROS.

"CHICAGO'S LARGEST EXCLUSIVE CLOTHING STORE" ROOSEVELT ROAD & HALSTED STREET

GYVENTI LIETUVIU ROJUJE

TAI TIKRAS MALONUMAS Spring Forest, Ill. Archer Ave. prie Spring Street

S. P. KAZWELL (Kazlauskas) Savininkas Lietuvių Rojaus

Užpereitą nedėliedienį atvažiavo didelė minia lietuvių ir išpirko 40 lotų iš Lietuvių Rojaus. Jei kas sako, kad laikai dabar blogi, tas biskį klysta. Pas lietuvius dar nėra blogų laikų. Lietuviai turi pinigų ir mėgsta gražiose vietose gyventi.

Lietuvių Rojus tikrai yra puiki vieta moderniniam gyvenimui.

Mes dar turime puikių lotų Lietuvių Rojuje. Kas dar norite gauti geroje vietoje lotą, atvažiuokite šiandie arba rytoj

Subatoj ir Nedėlioj, Gegužės-May 16 ir 17, 1931

ir išsirinkite sau tinkamą lotą, kol jų yra.

Mes turime dvyliką salesmanų, kurie jums maloniai patarnaus ir parodys jums Lietuvių Rojų. Važiudami pasiimkite su savim šeimyną ir draugus, visi praleisite laiką tikrai smagiai gamtos grožybėse.

S. P. Kazwell & Co.

(Kazlauskas, tai ta pati ypata)

REAL ESTATE BROKERS and SUBDIVIDERS

2839 West 63rd Street Chicago, Illinois Telefonas REPUBLIC 8899

why pay more? KCB BAKING POWDER SAME PRICE FOR OVER 40 YEARS 25 ounces for 25c MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

Garsinkitės "N-nose"

Mes PERKAME

Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus ir MOKAME BRANGIAUSIA, negu visos kitos įstaigos Amerikoje — \$80.00 už \$100 vertės Boną ir \$40.00 už \$50 vertės.

Atsilankykite ypatingai arba prisijaukite registruotame laiške, tuoj gausite banko čekį.

Prieglaime dokumentus ke-čiaminkam, parduodame laivabre-tes ant visų ekskursijų rengiamų per Lietuvos Laivakorėjų Agentų Sąjungą.

Siunčiame pinigus Lietuvon.

John J. Zolp 4559 So. Paulina Street CHICAGO, ILL.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1789 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Table with subscription rates for Chicago and other locations, including monthly and yearly options.

JAPONIŠKAS STREIKAS

Esama paprastų streikų ir esama nepaprastų. Apie tai, koks yra paprastas streikas, čia nėra reikalo aiškinti, nes tai visi žino. Bet prieš kelio mėnų Italijoje buvo sugalvotas ypatingas budas streikuoti. Italijos geležinkelių darbininkai, norėdami gauti geresnį atlyginimą už savo darbą, kartą nutarė, užuot metę darbą ir laukę, kol geležinkelių administracija juos pašauks ir pasiūlys didesnes algas...

RIAUSĖS IR PLĖSIMAI TAI NE REVOLIUCIJA

Musiškiai ir kitų tautų komunistai apsiputoję keikia Ispanijos revoliucijos vadus, kam jie kovojo prieš "generalį streiką", kurį bandė išsukti įvairūs gaivalai Ispanijos miestuose, kuomet prasidėjo minų užpildinėjimai ant bažnyčių ir klostorių. Bet to streiko tikslas buvo suparalizuoti valdžios veikimą, idant ji negalėtų numalšinti riaušės ir sustabdyti bažnyčių deginimus bei plėšimus. Riaušės ir plėšimai tai — ne revoliucija. Šią dalyką turi ypatingai gerai suprasti darbininkai ir tie, kurie nori jų reikalams tarnauti. Protaujās darbo žmogus iš viso negali pritarti griovimui ir naikinimui trobų ar ko kito, kas yra žmogaus darbu sukurta. Griuvėsiai ir degėsiai gali džiuginti širdį tikrai barbaro. Naikinime gali rasti pasitenkinimo tikrai nuožmybė, kuri negerbia žmonijos kultūros, arba desperacija ir kerštas. Apsivietę darbininkai tečiaus žūri į dalyką da ir iš kitos pusės. Jie mano, kad didieji turtai ateityje priklausys ne privatiškiems žmonėms, ne biznio korporacijoms arba bažnytinėms "zokonomams", bet — visuomenėi. Šašoningi darbininkai už tokią, ateities santvarką kovoja, ir kur tad būtų jų protas leisti, kad šandie tie turtai būtų sunaikinti, arba net patiems prie to vandalizmo dėtis! Tegu sau musų bimbinkai lojoja Ispanijos socialistus "begėdžiais" ir "kapitalo gončiais" už tai, kad jie padėjo respublikos vyriausybei atsteigti tvarką šalyje. Mes esame isitikinę, kad tą socialistų nusistatymą remia visi moraliskai sveiki Ispanijos darbininkai. Štai ką praneša Amerikos korespondentai iš Madrido: "Varginiausioj Madrido daly beturčiai buvo per daug išdidūs, kad iš degančių klostorių graibstyty valgomus daiktus... "Laikraščiai yra pilni aprašymų, kaip varginęgi taksį vežėjai ir laikraščių pardavėjai atnešdavo į policiją po \$20,000 gyvais pinigais, kuriuos jie išgelbėjo iš degančių trobesių, kartais rizikuodami savo gyvastim." O apie kitą Ispanijos didmiestį, Barceloną, pranešama, kad tenai "pačios darbininkų unijos sergi klostorius ir bažnyčių turtus".

Šitokios dvasios pasireiškimas Ispanijos darbininkuose leidžia tikėtis, kad Ispanijos revoliucija pajėgs nugalėti savo priešus ir sukurs laisvo ir kulturingo gyvenimo sąlygas visiems žmonėms.

'Striošnas Sudas' SLA. Centre

Susivienijimo sekretoriui, p-lei Petronėlei Jurgeliutei, rengiama "sudus". Prezidentas St. Gegužis parašė prieš ją šitokio turinio skundą: "Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomajai Tarybai. "Gerbiamejė: "Kadangi, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje panešė apie \$24,000.00 nuostolių, ne įskaitant nuosimčių, taksų ir kitų su šitomu reikalu susištųjų išlaidų, iš prieštasties paskolos kurį buvo duota Jokubui Ažunariui, ant nuosavybės kurį randasi po No. 9 Cooke St., Waterbury, Conn., kad šitą nuostolį Susivienijimas Lietuvių Amerikoje panešė iš prieštasties SLA. Sekretoriaus p-lės P. Jurgeliutės, sužinaus ir tyčiomis neatlikty paskolą duodant reikalingų dalykų, kad ji paliepė SLA. Iždininkui išmokėti pinigus, ar gal pati įteikė čekį neturėdama reikalingų paskolos apsaugojimo dokumentų, neatšivėgdama net į SLA. Legalio Patarėjo adv. J. S. Lopatto instrukcijas, kad minėta paskola buvo duota 4 ar 5 d. Gegužės, 1927 metų, kad tuom laiku morgičiaus dokumentai dar nebuvo gata-vi, ir kad morgičiaus dokumentai tuom laiku nebuvo žinioje Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, bet radosi pas Petrą Devenį, kad morgičiaus dokumentai nebuvo rekviruoti, kad nebuvo peržiūrėta minėtos nuosavybės "Title", kad prieš tai SLA. Legalis Patarėjas adv. J. S. Lopatto, davė SLA. Sekretoriui p-lei P. Jurgeliutei instrukcijas, kad tie \$25,000 būtų padėti į vietinį banką ar Trust Co., idant Susivienijimo reikalai būtų apsaugoti ir kad pirmesnės paskolos ar morgičiaus ant minėtos nuosavybės būtų atmokėta ir kad SLA. gautų pirmą morgičių, tačiau SLA. Sekretorius p-lė P. Jurgeliute šitą SLA. Legalio Patarėjo instrukcijų visiškai neklause. "Kad tuom laiku kada minėta SLA. paskola buvo duota, jau ant šitos nuosavybės buvo pirmą užtraukta paskola sumoje \$12,000.00, kad tokiu būdu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje paskola pasilikto antrojo morgičium ir iš tos prieštasties visos SLA. paskolintos sumos apsaugoti negalėjo. "Kadangi, yra paduotas reikalavimas pas American Surety Co., New York, kad Susivienijimui atlygintų su viršminta paskola paneštus nuostolius, nes American Surety Co. buvo užstaciusi už SLA. Sekretorių p-lę P. Jurgeliutę kauciją. "Kadangi, atsisakius American Surety Co. ant toliau palaikyti SLA. Sekretoriaus ir Iždininko kaucijas, Pildomosios Tarybos supratimu buvo, kad SLA. Sekretorius ir Iždininkas pasirupintų kaucijas iš National Surety Co., tačiau Sekretorius p-lė P. Jurgeliute, parupino kaucijas sau ir Iždininkui iš The Fidelity & Casualty Co., be jokio pasitarimo su SLA. Prezidentu ir kadangi šitos naujos kaucijos neatsako SLA. reikalams, nes tų reikalų pilnai neapsaugoja. "Kadangi, šitokis SLA.

tenai pribūtų ir priverdytu prieštasti ar prieštastis delko ji neturėtų būti praskalinta iš SLA. Sekretoriaus vietos ir SLA. Sekretoriaus vieta paskelbta tuščia. "Su gilia pagarpa, "S. GEGUŽIS, "SLA. Prezidentas. "New York City, 1931 metų, Kovo 10 diena." Kadangi, kaip girėt, SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimas įvyks šio mėnesio 19 d., tai tas skundas prieš p-lę Jurgeliutę veikiausia ir bus dabar svarstomas. Jisai kilo iš tos "garsiosios" Ažunario-Devenio paskolos, del kurios Susivienijimui pasidarė daugiau, kaip \$30,000 nuostolių. Specialė seimo paskirta komisija, kuri ištyrė paskolos reikalą, ir taip pat Kontrolės komisija, Skundų ir Apeliacijų komisija ir kitos pastoviosios komisijos pernai metais bendram suvažiavime pripažino kaltaitis del pasidarėjusio Susivienijimui nuostolio visą senąją Pildomą Tarybą, kurios keturi nariai — Gegužis, Jurgeliute, Raginskas ir Kilmas — tebėra nariai ir dabartinėje Pildomoje Taryboje. Komisija suvažiavimas nutarė nereikalauti kaltininkų rezignacijos iš Pildomos Tarybos, bet reikalaut, kad jie padengtų organizacijos nuostolį. Dabar vienas iš apkaltintųjų, p. St. Gegužis, nori, kad būtų nubasuta p-lė Jurgeliute, tur-but manydamas, kad, ję išmetus iš Pild. Tarybos, atrodys, jogei jisai ir kiti yra nekalti. Įdomu, kuo tas "striošnas sudas" pasibaigs. Nekaltas Bernelis.

Apie Įvairius Dalykus

Pirmieji Amerikonai

Kada Amerikoje atsirado pirmieji žmonės? — Išnykusių gyvunų kaulai. — Pirmieji Europos žmonės. — Iškasenos. — Indėnai atvyko į Ameriką iš Azijos prieš 25,000 metų. — Indėnai ir mongolai. — Maja indėnų civilizacija. atrandami kartų su kaulais išnykusių gyvunų, tai paprastai sprendžiama, jog tuo laiku gyveno ir žmonės. Bet tokiais radiniais ne visuomet tegalima pasitikėti. Kartais gyvunų ir žmonių kaulai randama vienoj vietoj, kadangi juos sunėša vanduo. Dėlai tos prieštasties nėra galimybės tikrai pasakyti, kada Amerikoje atsirado pirmieji žmonės. Tačiau yra labai įdomi įrodymų, kurie dalinai nušviečia tą klausimą. Europoj atsirado žmonės prieš 75,000 ar 100,000 metų. Per tą ilgą periodą išsivystė daug skirtingų civilizacijų, kurios pranyko, o jų vietoj išdygo naujos. Archeologai gali atskirti tuos skirtingus periodus. Kitaip sakant, jie gali pasakyti kada kokia civilizacija gyvavo. Archeologai kartu su geologais ir paleontologais gali apytikriai pasakyti, kada Europos žmonės pradėjo užsiimti žemdirbyste ir naudoti akmeninius įnagius. Jeigu tikrieji šiaurų Amerikos atradėjai būtų žinoję apie naminius gyvulius — arklius, raguočius, avis, kiaules, — tai jie būtų pasiėmę juos su savimi. Bet faktas yra tas, kad kuomet ispanai atvyko į šią šalį, tai jie tų gyvulių čia nerado. Iki 1492 metų indėnai neturėjo jokio supratimo apie ratą. Iš to galima spręsti, kad pirmieji gyventojai atvyko į Ameriką tuo laiku, kada apie naminius gyvulius ir ratą dar nieko nebuvo žinoma. Jeigu akmens amžiaus žmonės būtų apsigyvenę šiaurų Amerikoje, tai būtų pasilikę jų liekanos. Tačiau iki šiol tokių liekanų dar niekur nesurasta. Nesurasta dar nei kaulų senovės žmonių, kurie, sakysime, gyveno prieš 100,000 metų. Galimas dalykas, kad ateityj tos senovės liekanos ir bus surastos. Bet kol to nepadaryta, Kuomet žmonių kaulai yra

prisiėina tenkintis tais faktais, kurie jau yra žinomi. Apie Europos senovės civilizacijos galima spręsti iš tų iškasenų, kurios randama urvuose. Urvuose liekanos išgulyjo nepalietos per tukstančius metų. Amerikoje iki šiol tokių liekanų dar nesurasta. Tiesa, prieš kiek laiko Oklahoma, Texas ir New Mexico valstijose tapo surasti jau išnykusių bizonų kaulai. O kartu su tais kaulais surasta ir tuolaikinių žmonių įrankiai. Tie radiniai sukėlė didelį sąjudį tarp mokslininkų: ant galo, jų rankose atsidurė faktai, iš kurių jie galėjo spręsti apie tai, kaip senai Amerikoje apsigyveno žmonės. Pasiremami tais radiniais, mokslininkai sprendžia, kad indėnai apsigyveno Amerikoje maždaug prieš 25,000 metų. Žinoma, tai tėra tik spėjimas: tikro skaičiaus metų niekas negali pasakyti, kadangi tais laikais istorijos nebuvo rašomos. Dabar pats savaimė kyla klausimas, — iš kur indėnai atvyko į Ameriką? Tuo klausimu daug įvairių knygų prirašyta ir daug karštų ginčų buvo vedama. Sukurta daug fantastiškių teorijų. Pavyzdžiai, mormonai yra įsitikinę, kad dar bibliškais laikais "Izraelio vaikai" atsikraustė į Ameriką, kur jie išvirtė indėnais. Bet tai, žinoma, yra tik fantastiškas aiškinimas, kuris nieko bendro su tikrelybe neturi. Tačiau ir tarp mokslininkų nuomonės žymiai skiriasi. Ypač jos skyrėsi prieš kelio mėnų. Vieni tvirtino, kad indėnai paeina iš graikų; kiti manė, kad jie yra kiniečių arba japonų ainiai, o treti surado, kad jie yra kilę iš arionų. Atsirado ir tokių galvočių, kurie ėmė tvirtinti, jog prieš daug tukstančių metų Ramiajame vandenyne buvęs kontinentas Mu. Iš ten, girdi, indėnai laivukais ir atsikraustė į Ameriką. Dabartiniu laiku dauguma mokslininkų sutinka su ta nuomone, kad Amerikos indėnai atvyko iš Azijos. Jie atplaukė laivukais arba atėjo pėsti. Reikia žinoti, kad Beringo jūros sąsmauga yra labai siaura ir žiemos metu apsidengia ledu. Ateiti ledu iš Azijos į Alaską yra pilnai galima. Prieš kiek laiko tai padarė du rusai, kurie pabėgo iš bolsėvikijos. Savo rasinėmis savybėmis indėnai primena mongoloidus. Tai, žinoma, periščia, kad jie yra kiniečiai. Tačiau reikia manyti, kad senovėj Azijoje gyveno proto-mongoloidai, iš kurių vėliau išsivystė mongolai ir Amerikos indėnai. Imigracija Amerikon Ejo galima lėtu tempu. Todėl turėjo

praėti pusėtinai laiko, kol indėnai apsigyveno įvairiose abiejų Amerikų dalyse. Kolumbo laikais jie jau buvo seni "naujojo pasaulio" gyventojai. Panašumas fizišku atžvilgiu tarp indėnų ir mongoloidų rasės yra gana aiškus. Tiek vieni, tiek kiti turi storus juodus plaukus; jų odos spalva yra geltona, ruda arba rausva; jų galvos plačios ir žandikauliai pusėtinai atsikišę; jų akys rudos ir siauros. Toj vėctj, kur dabar randasi Guatemala, maja indėnai sukūrė aukštą civilizaciją. Galima drąsiai sakyti, kad maja civilizacija kai kuriais atžvilgiais stovėjo daug aukščiau nei senojo pasaulio civilizacijos. Pakanka paminėti tai, kad daug šimtmečių prieš Kristaus gimimą buvo išvystas maja kalendorius, kuris palyginti buvo gana tobulas. Statyboj maja indėnai taip pat labai pasižymėjo. Per pastutinius kelis metus Amerikos mokslininkai Jukatane ir kitose dalyse surado senovės miestų griuvėsius, iš kurių matyti, kad indėnai mokėjo pastatyti puošnius palocius ir šventoves. Jie turėjo išvystę ir ieroglifų sistemą. Prie viso to dar tenka pridurti, kad indėnai pirmieji pradėjo naudoti skaičiuotėj nulį. Trumpai sakant, Amerikos indėnai sukūrė savistovią civilizaciją, kuri nei kiek nebuvo žemesnė už senojo pasaulio civilizacijas. Todel klysta tie, kurie mano, jog prieš Kolumbo laikus indėnai buvo laukiniai žmonės. —K. A.

No. 7 KOVOS tik ką atėjo. Kaina 10c. Galima gauti Naujienose.

Atėjo Kultura No. 4, kaina 45 centai. Gaudamas "Naujienose".

Turkiškos, Rusiškos Sulfurinės Vanos ir Elektrikiniai Treatmentai
Svediškas Mankštinimas ir Elektrikinis Masažas.
Treatmentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atsisaymo, šalčio ir taip toliaus, su elektrikiniais prietaisais. Violetiniai Saulės Spindulių treatmentai.
Mineralinės, sulfurinės vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuonai galima išgelbėti nuo visokių ligų. Moterų Skyrius atdaras Utarninkais nuo 8 iki 12 val. nakties. Kambariai dėl pergeltijimo.
A. F. CZESNA
1657 W. 45th St.
Kampus Paulina St.
Nuo 8 val. ryto iki 12 val. nakties. Nedėliomis nuo 8 iki 2ros val. po pietų.
Phone Boulevard 4552

SAUGIAUSIA
apsauga, kokia jus galite rasti del savo pinigų yra depozituoti juos banke, kuris yra žinomas savo stiprumu ir patvarumu.
Šis bankas be paliovos ir vis smarkiau auga metal iš metu. Viršininkai ir darbininkai yra kompetentiški žmonės — daugelis jų kalba jusų prigimta kalba — visi jie pagelbės jums išristi jusų klausimus ir brangins atidarymą saskaitos šiame stipriame, draugiškame banke.
CENTRAL Manufacturing Bank
District
A TRUST COMPANY
1110 West 35th Street
A State Bank ••••• A Clearing House Bank
TRUST KOMPANJA
Valstijomis Bankas Clearing House Banks

Tarp Chicagos Lietuvių

Marquette Park

Užmuštas lietuvis aptiekorius

Gegužės 15 d., ryte, 8 valandą tapo užmuštas Petras Valasinas prie 47th ir Washtenaw Ave. Jį pagavo automobilis, einant jau skersai gatvę.

P. Valasinas profesija yra aptiekorius ir dirbo ant 47th ir Rockwell Ave aptiekoje.

Gyveno jis 6153 S. Kominsky Ave. Užmuštojo kunas atvežtas pas graborių J. Lulevičių, 3103 S. Halsted St., tel. Victory 1115

—Senas Petras.

North Side

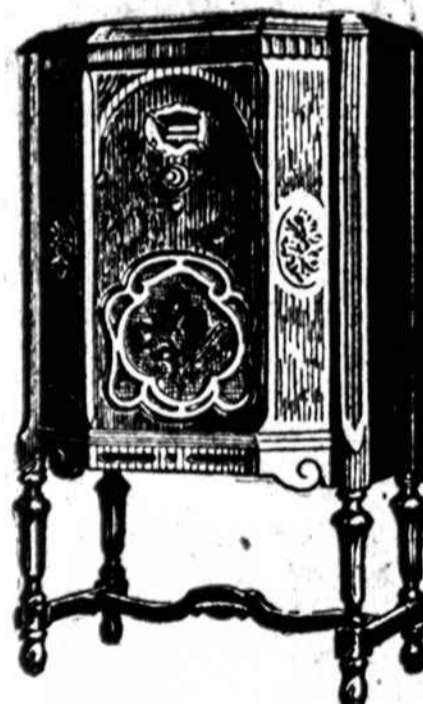
Bijūnėlio Choro koncertas

Šiandien Masonic Temple, 1547 N. Leavitt St., Bijūnėlio Choras turės paskutinį šio sezono koncertą. Bus suvaidinta veikalukas "Jonuko Liga". Tai labai juokingas dalykėlis. Dauguma choro narių dalyvaus vaidinime. Be to, bus dainininkų—solo, duetų, kvartetų ir t.t. Po koncerto bus šokiai. Gros geras orkestras. Kurie norite smagiai laiką praleisti, visi kviečiami atvykti.

—A. S.

JUBILIEJINIS IŠPARDAVIMAS

Tokios žemos kainos Dar Niekad Nebuvo Istorijoj.

SPARTON Screen Grid Radio vertės \$112.00. Tikrai \$59.00

DAY FAN General Motors, 9 tubų Radio vertės \$150.00. Tikrai \$49.00

BRUNSWICK Radio ir Viktorola kruvoje, vertės \$200. Tikrai \$69.00

1931 PHILCO Radio ir Viktorola už \$79.00

MAJESTIC Radio ir Viktorola vertės \$225.00. Tikrai \$88.00

9 Tubų Radio ir Viktorola vertės \$200.00. Tikrai \$59.00

9 Tubų SONORA Radio ir Viktorola už \$69.00

MIDGET BABY Grand Radio už \$22.50

NAUJAS Grojklis Pianos vertės \$450. Tikrai \$98.00

Gerai Player Pianai vartoti po \$48.00

2 Šmotų Mohair Parlor Setai po \$55.00

3 Šmotų Parlor Setai po \$49.00

9x12 KARPETAI po \$18.00

Rankinės Viktorolos, geros vežtis į Lietuvą ir pikniką vertės \$25.00. Tikrai \$15.00

JOS. F. BUDRIK, INC.
3417-21 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 8167-4705
Chicago, Ill.

WCFL Lietuvių Programai Nedėliomis nuo 1 iki 2 val. po piet. WHFC Ketvergais nuo 7 iki 8 v. v.

SLA. 6to Apskričio konferencija

Konferencija įvyks gegužės 24 d., 1931. Šiuo metu kviečiame visų kuopų delegatus—tes atvykti į Apskričio konferenciją, kuri įvyks gegužės 24 d. 1 v. po pietų, ponios Lukštienės svėt., 1500 So. 49 Ave., Cicero, Ill.

Prasom delegatų ir delegačių dalyvauti šioj konferencijoj, nes bus svarbių klausimų aptarstymui.—Valdyba.

Budriko programos

Rytoj, t. y. sekmadienį, gegužės 17 d., girdėsite gražų radio programą iš stoties WCFL, nuo 1 iki 2 val. po pietų, duodamą J. F. Budriko krautuovės. Vėl išgirsite gražų ir skambų dainavimą ponios Elenos Rakauskienės, daktaro Rakausko žmonos. Ji sudainuos keletą gražių liaudies dainelių. Kleofas Kušleika, tenoras, pritariant Budriko radio orkestrai, sudainuos "Ant Nemuno bangų" ir "Saldį gyvenimo misterija". Taipgi visų mėgiama artistai A. Vanagaitis ir J. Olšauskas palinksmins visus savo dainomis ir šposais. Reikia pastebėti, kad pereitą sekmadienį Budrikas davė net dvi valandas gražaus ir gero programo, ir laiks nuo laiko ateityj žada duoti klausytojams ekstra vieną valandą, kada pasitaikys lietingas oras ir žmonės negalės į piknikus ar į laukus išvažiuoti. Dar viena pastaba; palaišymui lietuvių radio programų Budrikas rengia didelį pikniką gegužės 31 d., ant rytojaus po Decoration Day, Chernausko darže, Justice Parke. Pilnai pasitikima, kad radio klausytojai parems Budriko sumanytą ir skaitlingai į pikniką atsielnks.

—S. V. V.

Lietuvių Radio programos

Sekmadienį, gegužės 17-tą, iš galingos W. B. B. M. radio stoties (770 kilocycles) nuo 2 iki 3 valandos po pietų bus gražus lietuvių programos per radio, kurį duos lietuvių firma Peoples Furniture Co. Kad išpildyti šį programą, dalyvaus pasižymėjusieji radio menininkai, kurie dainuos, gros, sakys juokus ir patieks kitokius įvairumus. Nepamirškite užsista-

tyti savo radio paprastu laiku—tarpe 2, ir 3 valandos sekmdienį popiet.

P-lė Poškevičaitė dainuos Goodman teatre

P-lė Sofija Poškevičaitė, Chicagos lietuvių mylima dainininkė, rytoj, gegužės 17 dieną, dainuos jaukiame Goodman teatre, kuris randasi East Monroe gatvėje, ir rytus nuo Michigan Ave.

Koncertą rengia baronesos Turk O. Rohn muzikos mokykla. Programme dalyvaus daug gabių muzikalių jėgų, bet viena žymiausių rolių jame teks p-lei Poškevičaitė.

Tarpe, kita ko mūsų šaunioji dainininkė dainuos ariją iš operos "Aida" ir kitokius kurinius.

Lietuviai jau yra keliais atvejais girdėję p-lę Poškevičaitę dainuojant parengimose, jį tarpe ir "Naujienuj". Bet šį sekmadienį jai teks dainuoti vienoj geriausių vietų, kokias Chicago turi meno jėgoms pasirodyti—Goodman teatre. Taigi patartiina atsilankyti į minėtą parengimą, kad išgirsti p-lės Poškevičaitės dainavimą geriausiose apylostovose.—N.

Chicagos Lietuvių Moterų Klubo darbuotė

Užbaigimui sezono darbo, Chicagos Lietuvių Moterų Klubas rengia savo aštuntą moterų "dinner dance" šį sekmadienį, gegužės 17 d., šeštą valandą vakaro Shoreland Hotel, 5454 So. Shore Drive (vieton Steuben Club, kaip buvo pirmiau skelbiama). Visuose šio klubo parengimose atsilankiusieji svečiai linksmai praleidžia kelias valandas. Šį kartą rengimo komitetas irgi žada suteikti įdomų programą. Už tad visi, kurie turite bilietus iš anksto, meldžiame patėmyti, kad šis vakaras įvyks Shoreland Hotel, vieton Steuben Club. N.

Brighton Park

Svarbus piliečių susirinkimas

American Lithuanian Citizens Club mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės

17-tą, ir prasidės lygiai pirmą val. po pietų K. Gramanto sveitainė, 4584 So. Rockwell St. Nariai prašomi skaitlingai susirinkti, kad apkalbėti visus svarbius klubo esančius reikalus. Mums visiems turi būti bendrai žinoma kada ir kokius darbus turime atlikti, idant klubą pastatyti ant daug tvirtesnio pamato, negu jis šiandien stovi. O tai galima padaryti, jeigu kiekvienas narys bus klubui ištikimas, pagal savo išgale darbuosis, gražiu būdu garsins klubo vardą ir savo draugams išaiškins kokia yra svarba ir koks reikalas prigulėti prie klubo ir būti vienybėj ir draugiškume su savo broliais lietuvišais.

Išrodo, kad mes šimtą metų negyvensim, taigi turim suskubti, kol dar esam sveiki, burtis kruvon ir kovoti su visomis šiandieninėmis sunkiomis gyvenimo aplinkybėmis. Gyvenimas tai kova, ir žmogus tame gyvenimo verpete be organizacijos yra bejėgis. Mums daugiau reikalinga susiprasti taip pašalpos, kaip ir politikos klausimais. Nariai, kurie pasilike su savo mokesčiu į klubą, prašomi užsimokėti. Eidami susirinkimam atsilaukite savo draugų; gal jie norės prisirašyti prie klubo.

—Ant'as Jusas.

Štai kur saugi proga pinigams

Su užtikrintu pelnu. Nėra saugesnio investavimo kaip REAL ESTATE. Tik turite būti atsargūs kur pirkti ir kur yra gera ateitis, taipgi nepermokėti kainos.

Meš parduodam LOTUS su užtikrintu pelnu. Jeigu nenori loto, užtikrinti pinigai su 6 nuosimėju. Gali atsiimti visus pinigus po 2 ar 3 metų laiko, sulig sutarto kontrakto. Už lotą nesumokėsi visų pinigų dabar, tikrai pusę tos sumos kas dabar yra verta. Tokiu būdu investini savo pinigus kaip ant pirmo morgičiaus. Turi progą padvigubinti savo pinigus. Jeigu lotas pabrangsta per tą laiką antra tiek arba daugiau, turi teisę pašilaukti tą lotą ir pasinaudoti pelnu.

Gali įmokėti kiek nori dabar, likusius gali mokėti kas mėnesį pakol pamokėsi pusę dabartinės kainos. Kur gali gauti saugesnį ir geresnį investmen-

M. Rozenski & Co.
REAL ESTATE
6812 S. Western Ave., Chicago
Tel. Prospect 2102

Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
NAMU STATYMO KONTRAKTORIUS
4556 So. Rockwell St.
CHICAGO, ILL.

Siųskit pinigus per NAUJIENAS

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJOS

Dideli, Moderniški Motorlaiviai Keleiviams, Paštui ir Prekėms Pervežti

Tarp **NEW YORKO - KLAIPĖDOS** (Per Gothenburgą, Švediją)

Specialės Ekskursijos į Lietuvą

Visos išplaukia Motorlaiviu "GRIPSHOLM" GEGUŽĖS 29 d. Ekskursija, Am. Liet. Taut. Federacijos BIRZELIO 27 d. Pirmą "Jaunuolių Ekskursija" rengia Amerikos Lietuvių Ekon. Centras.

LIEPOS 23 d. Specialės Lietuvių Ekskursija. RUGPUČIO 19 d. Am. Liet. Ekon. Centro Ekskursija. Pateisinti informacija ir laivakorėjų krepšelis į savo laivakorėjų agenta, ar bet kuria švedų Amerikos Linijos raktine.

SWEDISH AMERICAN LINE
21 State Street, Chicago, Ill. 10 State Street, Boston, Mass.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

DIDELIS SUTAUPIMAS

ANT PLUMBINGO IR APŠILDYMO REIKMENŲ

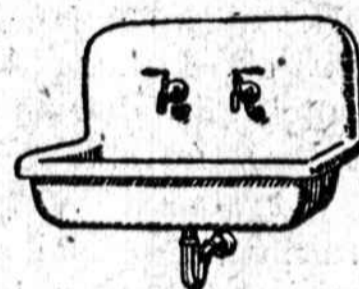
Kombinacijos Sinkos Kranai

Gryno žalvario nikeliu pleituoti kranai su indu muilu. Specialiai Chromium pleituoti

\$2.98
\$3.98

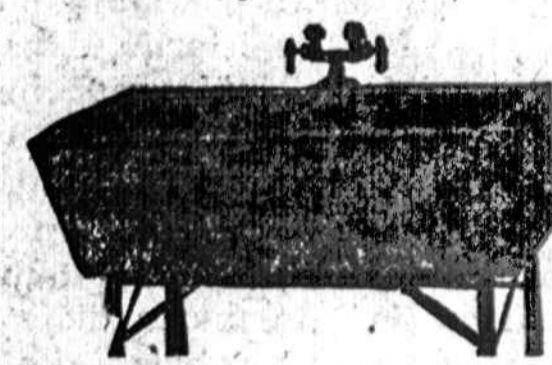
Roll Rim Sinka

20x30 colių porceliano geležies enameluota vieno šmoto sinka. Fittingai tikrai. Pilnai kaip parodyta

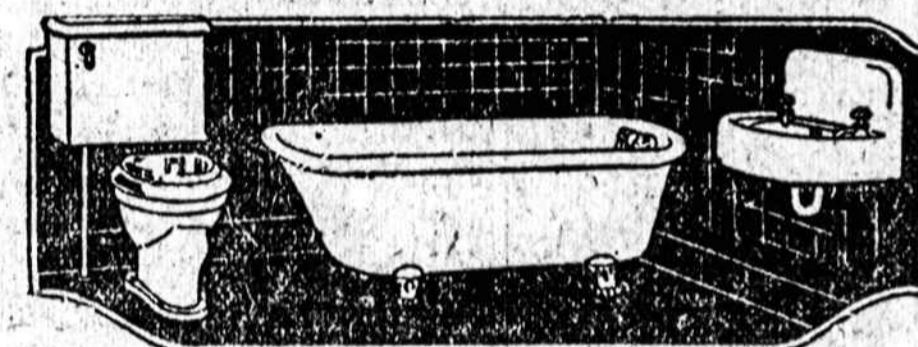
\$9.85
\$12.85

Skalbyklos Tub

Pastebėtinas pirkiny. Pilnai su kranais, trap ir geležinė standas dabar tikrai

\$10.50

Maudynės Įrengimas

Susideda iš vienos 5 pėdų 30 colių Roll Rim maudynės su kojomis ir fittingais, vienos 17x19 colių Apron prausyklos su fittingais ir China Klozeto tanko ir klozeto puodo su žuoluo ar mahogany sedynės dangčiu.

\$41.50

Gasos šildytojas

Naujos rūšies gaso burneris su Double Copper Coil konstrukcijos gaso vandens šildytojas. 30 galonų didumo. Specialiai

\$4.90

Klozeto Sedynės

Golden žuoluo ar mahogany baigtas su nikeliu pleituotais zoviesais, kiek vienas \$1.75. Mėlinos, ružavos, žalios ar orchid sedynės, kiekviena \$2.95. Blizgantios baltos sedynės su dideliais zoviesais, kiekviena \$2.98

Garo ar Karšto Vandens Apšildymo Sistemos

Naujos žemos kainos daro galimu kiekvienam įsitaipyti patogų moderninį Apšildymo plantą. Prieš kita dabar ir pradėkite mokėti spalio, mėnesyje. Šaukite Calumet 5200 dėl nemokamo inžinieriaus pataravimo maloniai teikiama mūsų ekspertų inžinieriu.

CALUMET 5200

SQUARE DEAL PLUMBING SUPPLY HOUSE

1725 So. State St., Calumet 5200 Chicago, Ill.

ROXEE GARAGE

NAUJI SAVININKAI

TAISOM AUTOMOBILIUS VISOKIOS RŪŠIES: SUGEDUSIUS PARVEŽAM UŽ MAŽĄ ATLYGINIMĄ. TURIM TUŠČIOS VIETOS DEL TROKŲ IR AUTOMOBILIŲ UŽ PIGIĄ KAINĄ. TURIM GERIAUSI GASOLINĄ—PHILLIP 66. PLAUNAM IR GREASINAM—ŠI UŽ BILE KOKI AUTOMOBILIŲ.

JOHN VISCOUNT ir OTTO SCHONWALD
907 West 35th Street Tel. Yards 0405

Išvalykite Savo Šiaudines ir Panama Skrybėles

Meš padarysime, kad jūsų senoji skrybėlė išrodyt kaip nauja. Tai yra geriausia ir žinomiausia vieta visoje apielinkėje. Mes prosiname siutus. Kainos yra žemos. Darbas geras.

LITTLE STAR CLEANERS & DYERS
3328 SOUTH HALSTED STREET

JUBILIEJINIS IŠVAŽIAVIMAS

Rengia

Draugija Lietuvos Dukterų

Nedėlioj, Gegužės 17 d., 1931 m.

Svilanio Darže

Prieš Tautiškas kapines,

Pradžia 10 val. ryte. Įžanga liuosa.

širdingai visus kviečiame atsilankyti ir paremti mūsų išvažiavimą, bus juiki muzika šokiams, užkandžiai ir gerimai, pusę pelno skiriama bedarbiams, taigi ne tik kad turėsite smagu laiką, bet kartu ir prisidėsite prie labdaringo darbo. Visus kviečia LIETUVOS DUKTERYS.

PIRMUTINIS PAVASARINIS

MARGUČIO PIKNIKAS!

Gegužio-May 24

G. ČERNAUSKO DARŽE

prie 79th St. ir Archer Ave., Justice Park, Ill

[ŽANGOS TIKIETAS 50 CENTŲ

Kiekvienas atsilankęs į pikniką gali laimėti Margučio dovanas PINIGAI (CASH) \$50.00, \$25.00, \$10.00 ir \$5.00

Tokio pikniko dar nėra buvę. Išigykite išanksto tikieta ir turėsite progą laimėti PENKIASDEŠIMTS DOLERIŲ "Cash" pinigais. Tas dovanas skiria Margutis. Prie kiekvieno tikieta duodama atskirai "free" kuponas.

Galite reikalauti tikieta per laiškus prisiųsdami pinigus. RASYKITE: MARGUTIS, 2437 W. 69th ST., CHICAGO, ILL.

Visus Chicagos ir apielinkės kolonijų lietuvius, Margutis kviečia atsilankyti. Apart dovanų bus gražus programos iš Dzimdzi Drimdzi repertuaro. Puiki Orkestra šokiams ir kitokie pamarginimai.

VISUS KVIEČIA MARGUTIS

MARGUČIO KVIESLYS

